

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสายในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพา มีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสายในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสายในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรการฝึกทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูผู้สอนเครื่องสายในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพา ได้หลักสูตรที่ประกอบด้วยองค์ประกอบ ดังนี้
 - 1) บทนำ ที่กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญ รวมทั้งเหตุผลในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อฝึกทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์สำหรับครูสอนเครื่องสายในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพา
 - 2) หลักการ เป็นการกล่าวถึงหลักปรัชญาทางการศึกษาและจิตวิทยา ซึ่งเป็นสิ่งที่สะท้อนความเชื่อและความต้องการของสังคม ชุมชน ครูผู้สอน โดยนำมาใช้เป็นหลักการสำคัญในการพัฒนาคุณภาพครูสอนเครื่องสาย
 - 3) จุดมุ่งหมาย เป็นการนำหลักการที่กำหนดไว้กว้าง ๆ มากำหนดเป็นจุดมุ่งหมายที่เฉพาะเจาะจง
 - 4) โครงสร้างเนื้อหา เป็นการกำหนดกรอบเนื้อหาด้านทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ โดยมีเนื้อหารวม 4 หน่วยการเรียนรู้ ประกอบด้วย ความรู้เบื้องต้นทำนองหลัก หลักการและวิธีการแปรทำนองเครื่องสาย ทักษะการแปรทำนองเครื่องสายโดยใช้ทำนองหลัก และนำทักษะการแปรทำนองเครื่องสายมาประยุกต์ใช้
 - 5) เวลาการอบรม เป็นการกำหนดกรอบระยะเวลาการฝึกอบรม เพื่อให้การใช้หลักสูตรการแปรทำนองปีพาทย์สำหรับครูสอนเครื่องสายนี้เป็นหลักสูตรที่มีคุณภาพควรจัดการฝึกอบรมตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด
 - 6) การจัดกิจกรรมการฝึกอบรม เป็นขั้นตอนของการเลือกกลยุทธ์ในการอบรม เพื่อให้ผู้เข้ารับมีความรู้และทักษะบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด
 - 7) สื่อการเรียนการสอน ซึ่งนำเสนอสื่อไว้อย่างหลากหลาย เช่น

คู่มือสำหรับผู้เข้าอบรม แบบทดสอบ แบบประเมิน เครื่องดนตรี เป็นต้น และ 8) การวัดและประเมินผล ซึ่งกำหนดให้มีการประเมินผลก่อนและหลังใช้ ด้วยแบบประเมินด้านความรู้และทักษะ การแปรทำนองหลักปีพาทย์

ผลการประเมินความเหมาะสมของโครงสร้างหลักสูตรก่อนนำไปทดลองใช้ โดยใช้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ปรากฏว่าทุกองค์ประกอบของโครงสร้างหลักสูตร การฝึกทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสายในเขตพื้นที่บริการ ของมหาวิทยาลัยบูรพา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการฝึกอบรมได้ ส่วนความสอดคล้องของหลักสูตรนั้น ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ามีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับ มากเช่นกัน สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการฝึกอบรมได้

2. ผลการใช้หลักสูตรการฝึกทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสาย พบว่า

2.1 ด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีคะแนนความรู้ทักษะการแปรทำนอง หลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสาย หลังใช้หลักสูตรฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสายสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ด้านทักษะการแปรทำนองหลักของผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีคะแนนทักษะการแปร ทำนองหลักปีพาทย์เป็นทำนองเครื่องสาย หลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญกำหนด แสดงว่า หลังใช้หลักสูตรฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสาย ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีทักษะการแปรทำนองหลักเพิ่มขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยที่พบว่า 1) หลักสูตรการฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสายในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพา มีองค์ประกอบเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ความสอดคล้องของร่างหลักสูตรมีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก 2) ทักษะทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสายของกลุ่มตัวอย่าง หลังใช้หลักสูตร การฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสายในเขตพื้นที่บริการ ของมหาวิทยาลัยบูรพาสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรการฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสายในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ผลการวิจัยดังกล่าว ทำให้เชื่อได้ว่าน่าจะนำหลักสูตรการฝึกอบรมทักษะการแปร ทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสายในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพา

ไปใช้ได้กับครูสอนเครื่องสายในทุกพื้นที่ ด้วยเหตุที่ผู้เข้าร่วมการอบรมสามารถแปรทำนองหลักปีพาทย์เป็นทำนองเครื่องสาย โดยรักษาเสียงตกในทำนองหลักไว้ ดำเนินทำนองให้กลมกลืนกับทำนองหลัก ดำเนินทำนองให้มีเสียงสัมผัส ดำเนินทำนองให้เหมาะสมกับบทเพลง หลักเกี่ยวกับการดำเนินทำนองซ้าซาก มีท่วงทีในการดำเนินทำนอง เลือกดำเนินทำนองให้เหมาะสมกับกำลังของตน ซ้าเป็นแนวทางหรือหลักคิดในการแปรทำนองของ บุษกร สำโรงทอง (2539, หน้า 16-20) จากผลการวิจัยดังกล่าว ได้หลักสูตรการฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสายในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพา ที่มีคุณภาพโดยพิจารณาในสองประเด็น ประเด็นแรกคือ ผลการประเมิน โครงสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสายในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพา โดยใช้ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ปัญหาและความสำคัญ หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ โครงสร้างหลักสูตร การฝึกอบรม การจัดประสบการณ์ สื่อ/ วัสดุการอบรม การวัดประเมินผล มีความเหมาะสมที่จะนำไปทดลองใช้ได้ระดับมากทุกประเด็นการประเมิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาและความสำคัญ สื่อ/ วัสดุการอบรม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนี้ โครงสร้างหลักสูตรการฝึกอบรมและการวัดประเมินผลผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสอดคล้องกันและมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงเช่นกัน สำหรับหลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระและการจัดประสบการณ์ ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แต่ต่ำกว่าประเด็นการประเมินอื่น ๆ ซึ่งผู้ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยเพิ่มเนื้อหาการเรียนการสอนเครื่องสายพร้อมทั้งกิจกรรมจากครูผู้เป็นวิทยากร เพื่อฝึกทักษะและเมื่อพิจารณาความสอดคล้องของร่างหลักสูตรการฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์สำหรับครู สอนเครื่องสายในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่าผู้ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นว่ามีความสอดคล้องกันอยู่ในระดับมากทุกประเด็นการประเมิน ทั้งนี้เนื่องจากการสร้างและการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสายในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ตามแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรของ ไทเลอร์และโอลิวา (Tyler & Oliva, 1982, p. 172 อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2553, หน้า 184-185) จากการที่ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรนี้เอง จึงส่งผลให้หลักสูตร การฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสายในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพา ที่สร้างขึ้นเป็นไปอย่างมีระบบเรียบร้อย และได้ผลดีทุกขั้นตอน เป็นไปตามกรอบแนวคิดของการพัฒนาหลักสูตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นตอนของการประเมินหลักสูตร ซึ่งเป็นขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นว่า มีคุณภาพอยู่ในระดับใดและมียุทธศาสตร์ประกอบใด ที่ควรปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพและความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขั้นตอนต่าง ๆ

ในการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสาย ในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพา นั้น ผู้วิจัยเริ่มกระบวนการพัฒนาหลักสูตรตั้งแต่การศึกษา ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกระบวนการพัฒนาหลักสูตร การคิดซึ่งเป็นข้อมูลจำเป็นพื้นฐานในการพัฒนา หลักสูตรดังกล่าว หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้ยกร่างหลักสูตรการฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลัก ปีพาทย์สำหรับครูสอนเครื่องสายขึ้น โดยมีการปรับปรุงแก้ไขเบื้องต้นในองค์ประกอบต่าง ๆ โดยนำหลักสูตรที่สร้างขึ้นไปเสนอให้ประธานและกรรมการ ได้ตรวจสอบคุณภาพพร้อม กับนำเสนอ ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นต่าง ๆ มาปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้น ผู้วิจัยนำหลักสูตร การฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสาย ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องอีกครั้ง จนได้หลักสูตรที่มีคุณภาพ สามารถนำไปใช้พัฒนาครูสอนเครื่องสายให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้

ประเด็นที่สอง คือ การทดสอบเพื่อวัดความรู้ทางทฤษฎี และทักษะทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครู สอนเครื่องสายในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพา ของผู้เข้าร่วมอบรมที่เป็นครูสอน เครื่องสาย ซึ่งประกอบด้วย 7 จังหวัด คือ จันทบุรี ชลบุรี ตราด ระยอง ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และสระแก้ว จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง พบว่า คะแนนความรู้ทางทฤษฎีเรื่อง ทักษะการแปร ทำนองหลักปีพาทย์สำหรับครูสอนเครื่องสาย โดยครูผู้สอนเครื่องสายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีคะแนน หลังใช้หลักสูตรการฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสาย สูงกว่าก่อนใช้หลักสูตรการฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครู สอนเครื่องสาย โดยครูสอนเครื่องสายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนหลังใช้หลักสูตรการฝึกอบรม ทักษะทำนองหลักปีพาทย์สำหรับครูสอนเครื่องสายสูงกว่าเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญกำหนดนั้นย่อม แสดงว่า การใช้หลักสูตรการฝึกอบรมทักษะทำนองหลักปีพาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสาย ในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ ส่งผลต่อคะแนนความรู้ทางทฤษฎี เรื่องการแปรทำนองหลักปีพาทย์สำหรับครูสอนเครื่องสายได้จริง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ปัจจัยหลาย ๆ ประการด้วยกัน ผู้วิจัยใช้หลักการดังกล่าวกำหนดไว้ในขั้นของกิจกรรมการฝึกอบรม สำหรับขั้นตอนและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ผู้วิจัยนำมาใช้นั้น ยึดแนวทางการพัฒนาหลักสูตร ของ ไทเลอร์ และ โอลิวา เป็นหลักเริ่มตั้งแต่การกำหนดปัญหาและความสำคัญ หลักการ จุดหมาย เนื้อหาสาระ โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม การจัดประสบการณ์ สื่อ/ วัสดุการอบรม และการวัด การประเมินผล ซึ่งแต่ละขั้นตอนผู้วิจัยได้กลั่นกรองและตรวจสอบอย่างมีระบบ ประการสำคัญ การเลือกกลยุทธ์ในการอบรมซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่เป็นตัวขับเคลื่อนให้การพัฒนาผู้เข้าร่วม การอบรมบรรลุตามเป้าหมายที่หลักสูตรกำหนด ในการเลือกกลยุทธ์นั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า

และคัดเลือกกลยุทธ์ในการพัฒนาทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์เป็นทำนองเครื่องสายของผู้เข้าร่วมการอบรม จากบทสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรี จำนวน 6 คน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย การใช้ความรู้จากประสบการณ์เดิม (สุธาร บัวทั้ง, สัมภาษณ์, 22 เมษายน 2556) การเลียนแบบ (เจลิม ม่วงแพร่ศรี, สัมภาษณ์, 22 เมษายน 2556) และการระดมสมอง (Wheeler, 1999) สำหรับเนื้อหา ผู้วิจัยได้ศึกษาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการแปรทำนองทางด้านดนตรีไทย ที่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความรู้เบื้องต้นทำนองหลักและวิธีการแปรทำนองเครื่องสาย การแปรทำนองเครื่องสายโดยใช้ทำนองหลัก และประการสำคัญหลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้นนี้ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญชั้นเบื้องต้น และนำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ปรากฏได้ผลเป็นที่น่าพอใจ สามารถนำไปใช้พัฒนาผู้เข้าร่วมการอบรมให้มีทักษะการแปรทำนองหลักปีพาทย์เป็นทำนองเครื่องสายในระดับที่สูงขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อติญาณ์ ศรีเกษตริน (2543) วุฒิพงษ์ ทองก้อน (2544, หน้า 190-191) ชัยวัฒน์ วารี (2553, หน้า 134-136) ที่ได้พัฒนาหลักสูตรเพื่อยกระดับความสามารถของผู้เข้าร่วมการอบรมให้สูงขึ้น โดยมีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่เป็นระบบมีขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรที่ชัดเจนจนส่งผลให้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพสามารถนำไปใช้พัฒนาผู้เข้าร่วมการอบรมให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ได้

นอกจากผลของการสร้างและพัฒนาหลักสูตรจนได้หลักสูตรที่มีคุณภาพ ที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาผู้เข้าร่วมการอบรมให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่ต้องการแล้ว ผู้วิจัยได้ขอค้นพบจากการประเมินหลักสูตรในครั้งนี้ที่น่าสนใจ ประการแรก คือ ความสามารถด้านทักษะผู้เข้าร่วมการอบรมมีทักษะพื้นฐานในการปฏิบัติเครื่องดนตรีที่แตกต่างกัน ในการจัดกลุ่มทำกิจกรรมดำเนินการ โดยแบ่งกลุ่มให้มีทั้งคนที่มีความดีและทักษะพอให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน เพื่อเป็นการช่วยเหลือคนที่ทักษะพอใช้ ให้สามารถปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมได้ ความรู้เบื้องต้นทำนองหลัก เมื่อผ่านการอบรมหลักสูตรแล้วผู้เข้าร่วมการอบรมเข้าใจลักษณะรูปแบบการตีฆ้องวงใหญ่ และการใช้มือฆ้องวงใหญ่ประเภทต่าง ๆ ได้แก่ มือฆ้องอิสระ มือฆ้องบังคับ มือฆ้องกึ่งบังคับกึ่งอิสระ ซึ่งมือฆ้อง 3 ประเภทนี้ จะเป็นรูปแบบการบรรเลงเพลงไทยในแต่ละบทเพลง ซึ่งสอดคล้องกับ อุทิศ นาคสวัสดิ์ (2530) ได้วิเคราะห์มือฆ้องในทำนองเพลงต่าง ๆ ว่า “ในเพลงหนึ่ง ๆ นั้น อาจมีมือฆ้องทั้ง 3 ประเภทนี้ ปะปนคลุกเคล้ากันไปในอัตราส่วนเท่าที่เห็นว่า จะก่อให้เกิดความไพเราะ แต่เพลงเก่าๆส่วนมากมักใช้มือฆ้องประเภทอิสระเป็นพื้น ถ้าได้ยินระนาดเอกตีเป็นเสียงถี่ติดกันเรื่อย ๆ โดยไม่มีการรวหรือกรอสลับเพลง ก็แปลว่าเพลงนั้นใช้มือฆ้องอิสระทั้งสิ้น” ในขณะที่เดียวกัน พิชิต ชัยเสรี (ม.ป.ป.) กล่าวว่า ทำนองसारัตตะ (ทำนองหลัก) คือ แก่นโครงสร้างของกลุ่มเสียงที่ร้อยกรองกันเป็นท่วงทำนองต่าง ๆ ซึ่งทำหน้าที่เป็นแกน

ของท่วงทำนองทั้งหมด ซึ่งในบรรดาทางของดนตรีทั้งหลายทางฆ้องวงใหญ่ย่อมใกล้เคียงทำนอง
 สารัตตะ (ทำนองหลัก) มากที่สุด และไพศาล อินทวงศ์ (2544, หน้า 37) ได้กล่าวว่า การแปรทำนอง
 เพลงแม้ว่าเป็นเครื่องดนตรีชนิดใดก็ตามหมายถึงการทำให้เพลงนั้น ๆ เกิดความไพเราะหรือ
 Embellishment ซึ่งก็คือ การตกแต่งประดับประดาลูกฆ้องให้เกิดความไพเราะขึ้น ในการบรรเลง
 แต่ละครั้งนั้นเอง ผู้บรรเลงแต่ละเครื่องดนตรีจะต้องใช้ปฏิภาณไหวพริบในขณะที่บรรเลง
 ทำการแปรลูกฆ้องออกเป็นทางต่าง ๆ ให้เข้ากับเครื่องดนตรีที่ตนกำลังบรรเลง ให้เกิดความไพเราะ
 และไม่ผิดจังหวะ ดังนั้น ผู้อบรมจะต้องเลือกและนำกระบวนการที่เล็งเห็นว่า จะช่วยพัฒนาทักษะ
 การแปรทำนองหลักเป็นทำนองเครื่องสาย มาใช้ในการดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรมในแต่ละครั้ง
 ให้บังเกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หลักสูตรการฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปี่พาทย์ สำหรับครูสอนเครื่องสาย
 ในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพา เป็นหลักสูตรที่เหมาะสมกับการนำไปใช้กับครูสอนดนตรีไทย
 เนื่องจากเนื้อหาของหลักสูตรนี้เหมาะสมกับวุฒิภาวะของครูสอนดนตรี ซึ่งผู้เข้ารับการฝึกอบรมจะต้อง
 มีทักษะทางด้านดนตรีไทยทำนองหลักปี่พาทย์ รวมถึงมีทักษะพื้นฐานของทำนองเครื่องสาย
 อยู่ในระดับหนึ่ง เนื่องจากกระบวนการในการอบรม ผู้อบรมจะต้องใช้ความรู้ความสามารถ
 ทางด้านการปฏิบัติเครื่องดนตรีด้วย หลังจากจบการฝึกอบรมนี้แล้วผู้เข้ารับการอบรมตามหลักสูตรนี้
 จะต้องแปรทางเครื่องสายในแต่ละเครื่องดนตรีได้
2. ผู้ที่จะนำหลักสูตรการฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปี่พาทย์ สำหรับครู
 สอนเครื่องสายในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพานี้ไปใช้ ควรที่จะศึกษาขั้นตอนการดำเนิน
 กิจกรรมการเรียนการสอนและกลยุทธ์ที่นำมาใช้ในการแก้ปัญหาอย่างรอบคอบ ซึ่งอาจปรับเนื้อหา
 หรือกิจกรรมให้มีความเหมาะสมได้
3. ระยะเวลาในการใช้หลักสูตรการฝึกอบรมทักษะการแปรทำนองหลักปี่พาทย์
 สำหรับครูสอนเครื่องสาย ในเขตพื้นที่บริการของมหาวิทยาลัยบูรพาอาจมีการปรับเปลี่ยนได้
 ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของครูผู้จัดอบรมที่นำหลักสูตรการฝึกอบรมทักษะนี้
 ไปใช้

4. การจัดกิจกรรมการฝึกอบรมควรให้มีความหลากหลายซึ่งอาจปรับได้ตามความเหมาะสม และความจำเป็นมุ่งเน้นให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ลงมือปฏิบัติการแปรทำนอง โดยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีอิสระในการคิดเรื่องการแปรทาง เปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

5. การวัดและประเมินผล ในขั้นตอนของการดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรมทักษะทำนองหลักปีพาทย์สำหรับครูสอนเครื่องสาย ควรมีให้ครบทั้ง 3 องค์ประกอบ กล่าวคือ ด้านความรู้ ด้านทักษะและด้านกระบวนการวัดผลประเมินผล จึงจะสามารถตรวจสอบคุณภาพของผู้เข้ารับการอบรมได้ว่ามีทักษะครบทุกด้าน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมทักษะทำนองหลักปีพาทย์สำหรับการแปรทางเครื่องดนตรีจำพวกเครื่องเป่า หรือเครื่องดนตรีพื้นเมืองอื่น ๆ ด้วย
2. ควรมีการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมทักษะทำนองหลักเครื่องสายสำหรับการแปรทางเดี่ยวเครื่องดนตรี เพื่อมุ่งยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการพัฒนาฝีมือของผู้เข้าอบรมให้สูงขึ้น
3. ควรมีการทำวิจัยเพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของทักษะการปฏิบัติดนตรีไทยกับตัวแปรด้านต่าง ๆ เช่น พื้นฐานครอบครัว ประสบการณ์ชีวิต สภาพแวดล้อม ศักยภาพการเรียนรู้ เป็นต้น
4. ควรมีการศึกษาเพื่อติดตามผลการใช้หลักสูตรในระยะยาวหลังจากผู้เข้าร่วมการอบรมได้นำแนวทางการอบรมไปใช้กับนักเรียน เพื่อศึกษาว่าผู้เข้าร่วมการอบรมมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงความสามารถในการนำทำนองหลักปีพาทย์มาใช้เพื่อแปรทำนองเครื่องสายได้เป็นอย่างดี